

MOCIÓ PER A AFAVORIR UN PROCÉS DE CANVI DELS NOMS FRANQUISTES ENTRE LES ENTITATS D'ALAUÀS

La dedicació d'un espai públic a unes determinades persones, dates o fets, és un dels majors honors que un poble o una ciutat pot oferir. Converteixen la persona homenatjada en exemple per la ciutadania que viu o transita per la localitat, o bé enalteix un esdeveniment, i d'aquesta manera passen a la memòria col·lectiva com a causa d'un bé a la comunitat o com a referència històrica del patrimoni comú.

És competència directa de l'Ajuntament els canvis de noms de carrers i places, així com d'edificis públics de propietat municipal. En eixe sentit, existeixen sentències que exigeixen als Ajuntaments el deure legal de complir el manament sobre la retirada de tots els elements que esmenta l'article 15 de la Llei de Memòria Històrica, o més correctament *«Llei per la qual es reconeixen i amplien drets i s'estableixen mesures en favor dels qui van patir persecució o violència durant la Guerra Civil i la Dictadura»*:

«Article 15. Símbols i monuments públics.

Les Administracions Públiques, en l'exercici de les seues competències, prendran les mesures oportunes per a la retirada d'escuts, insígnies, plaques i altres objectes o mencions commemoratives d'exaltació, personal o col·lectiva, de la revolta militar, de la Guerra Civil i de la repressió de la Dictadura.»

Malgrat el canvi de nom d'alguns carrers, encara estan presents en el nostre poble símbols feixistes del passat règim. És el cas, en primer lloc, del **carrer Severino Aznar**, sociòleg col·laboracionista amb les dues dictadures del segle XX i procurador a les Corts Espanyoles durant cinc legislatures del període franquista.

En segon lloc, les **plaques amb el jou i les fletxes inserides en les façanes** dels habitatges de protecció oficial construïts entre 1939 i 1975.

També existeixen altres exemples d'homenatges franquistes, com són els casos concrets del **col·legi públic González Gallarza** (que conserva el nom del general de l'exèrcit franquista i ministre de l'aire del govern feixista) i les **falles Genovés** (homenatge a Eduardo Genovés Amorós, sindicalista i Procurador en Corts durant el període franquista) i **18 de Juliol** (dia del "Alzamiento Nacional" de Franco l'any 1936).

Per si l'anomenada Llei de Memòria Històrica no fóra suficient, el grup municipal Bloc-Els Verds va dur a aquest Ple, en 2014, una moció per afavorir un procés de canvi dels noms franquistes d'aquest poble, moció que fou

rebutjada amb els vots en contra del Partit Popular i l'abstenció del PSOE, sota l'argument que no es va consultar el veïnat. Curiosament, dos anys després vàrem assistir al canvi de nom de la Carretera d'Aldaia, sense que *prèviament* es realitzara cap consulta ciutadana.

L'any 2016, el Grup Municipal Esquerra Unida va realitzar una moció amb l'objectiu de retirar els símbols franquistes d'Alaquàs, centrant-se en les plaques franquistes dels habitatges de protecció oficial. La moció va prosperar amb el vot unànim de tots els grups municipals, si bé mesos després, i davant el seguiment per part del Grup Canviem Entre Tots, el portaveu del PSOE declarava que «no s'han efectuat actuacions respecte a això» (acta de comissions informatives de gener de 2017), de manera que encara podem trobar aquestes plaques en molts carrers del nostre poble.

El Grup Municipal Compromís per Alaquàs va preguntar en Comissió de Control si el Govern Municipal havia intentat acollir-se a les ajudes econòmiques, emeses per la Diputació de València, destinades a exhumacions i a la retirada de restes franquistes. Pobles propers com Paterna, Quart de Poblet i Paiporta s'han beneficiat. La resposta del nostre Ajuntament: de nou, no. Una altra oportunitat perduda.

Però mai és massa tard, i per això estem una altra vegada ací, tres partits polítics, per una causa ben justa: que es deixen d'homenatjar en aquest poble els símbols del franquisme; i amb una proposta ben concreta i oberta a aportacions.

Per començar, és necessari que l'Ajuntament done exemple en allò que és competència municipal. Cal dur a terme el canvi de nom del carrer Severino Aznar, càrrec polític, com ja s'ha dit, de les dues dictadures del segle XX a l'Estat espanyol.

Una vegada executat legalment aquest canvi, cal fomentar el canvi en les entitats públiques (com és l'escola Gonzalez Gallarza) i privades (com són les Comissions Falleres).

En atenció a aquestes consideracions, el Ple de l'Ajuntament d'Alaquàs acorda:

1. Obrir un termini d'informació i consulta en el qual totes les persones empadronades a Alaquàs majors d'edat puguin proposar opcions *de canvi* de nom, i posteriorment triar-ne una mitjançant una votació. L'Ajuntament fomentarà especialment la participació del veïnat del carrer afectat, facilitant els mitjans adients, físics i informàtics, per a tot aquest procés.
2. Iniciar l'expedient per a la modificació de nom del carrer, atorgant-li la denominació que haja rebut més vots en el termini de consulta.

3. Obrir un termini de trenta dies d'exposició de l'acord adoptat, així com recabar informació sobre els veïns i veïnes i comerços que pogueren resultar afectats pel canvi de denominació, tot açò abans de l'execució de l'acord definitiu.
4. Optar a les ajudes econòmiques pertinents i en vigor per pal·liar les possibles despeses d'aquest procés de canvi de nom.
5. Finalitzades les anteriors accions competència exclusiva del Consistori pel seu caràcter públic, l'Ajuntament iniciarà una segona fase, consistent en el foment de canvi de nom de l'escola *González Gallarza* i de les falles *18 de juliol* i *Genovés* en compliment de la Llei de Memòria Històrica. Aquest foment consistirà en:
 - 5.1. Assessorar els òrgans directius de les entitats per efectuar els tràmits administratius pertinents anul·lant o minimitzant els possibles perjudicis del canvi de nom.
 - 5.2. Subvencionar en la mesura del possible les entitats en una quantitat igual al possible perjudici econòmic del procés de canvi de nom. En aquest sentit, l'Ajuntament es compromet a buscar de manera activa ajudes econòmiques d'unes altres Administracions com la Diputació, la Generalitat Valenciana, l'Estat i la Unió Europea.

Alaquàs, 19 d'octubre de 2017

Bruno Pons Romero

Mar Blanch Hernández

Carolina Pino de la Cueva